

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16Csp/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417208254
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2018:4417208254.3

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v spore žalobcov: 1. A. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, A., 2. P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, A., obaja zastúpení Mgr. Ondrejom Bartošovičom, advokátom so sídlom v Šali, Pazmáňa 2020/30, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka a. s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO : 31 320 155, zastúpený ČERNEJOVÁ & HRBEK s. r. o., so sídlom Bratislava, Kýčerského 7, IČO: 36 857 513, o ochranu spotrebiteľa, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd **p r i z n á v a** žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1 a 2 rade vo výške 100 % spoločne a nerozdielne s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 11.04.2017 domáhali ochrany spotrebiteľa a žiadali rozhodnúť tak, že plnenie záväzku žalobcov voči žalovanému vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. U399304-11 uzavretej dňa 16.02.2011 je premlčané a nárok žalovaného na realizáciu výkonu z tejto zmluvy zanikol. Žalobu odôvodňovali tým, že žalobca v 1 rade dňa 16.02.2011 uzavrel Zmluvu o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U XXXXXX-XX, v zmysle ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 8 080,04 eur, ktorý bol povinný splácať v splátkach vo výške 226,10 eur mesačne od 20.03.2011 do 20.02.2026 pri ročnej úrokov sadzbe 8,2 %. Čiastka úveru v sume 274 eur bola prevedená na spoločnosť Consumer Finance Holding ako náklady súvisiace s poskytnutím úveru. Refinancovanie pohľadávky zo zmluvy č. XXXXX vo výške 14 919,96 eur spolu vykázaná suma 23 274 eur. RPMN 8,59 %. Celkové náklady dlžníka 40 698 eur, z toho istina 23 000 eur a úroky s poplatkami 17 698 eur. Zmluva o poskytnutí úveru bola zabezpečená Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti Z XXXXXX-XX zo dňa 15.02.2011. Predmetom zálohu boli nehnuteľnosti v kat. území A. na LV č. XXX, parcely registra „C“, parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m², parc. č. XXXX/XX záhrada o výmere 400 m² a rodinný dom súp. č. XXX postavený na par. č. XXXX/X vo vlastníctve P. L. v podiele 5/6 a B. C. v podiele 1/6. Hodnota nehnuteľnosti v súlade s ohodnotením programu Hypo zo dňa 25.01.2011 v sume 43 500 eur. V prípade, že by zabezpečovaná pohľadávka nebola včas a riadne splnená (teda nie plnená), záložný veriteľ je oprávnený zvoliť spôsob predaja nehnuteľnosti podľa bodu 6.3 záložnej zmluvy. Žalobca v 1 rade svoje záväzky riadne plnil do doby, kým sa nedostal do finančnej tiesne. Dňa 20.09.2013 im žalovaný zaslal oznámenie o začatí realizácie záložného práva a vyzval ich, aby do 30 dní od obdržania oznámenia uhradili celú dlžnú sumu vyčíslenú ku dňu 31.08.2013 vo výške 24 368,35 eur. Žalobcovia oznámenie prevzali 02.10.2013. Napriek tomu požiadali žalovaného o umožnenie odkladu splátok a žalovaný im listom zo dňa 02.06.2014 oznámil, že celé vymáhanie bolo odovzdané dražobnej spoločnosti, ktorá bude realizovať predaj založenej nehnuteľnosti. Dražobná spoločnosť vyhlásila dražbu na deň 07.03.2016 a dražba bola neúspešná. Neexistuje právny titul, súdne rozhodnutie o záväzku uhradiť veriteľovi pohľadávku, ktorú vyhlásil dňa 20.09.2013 s 30 dňovou lehotou od doručenia výzvy

dňa 02.10.2013. Splatná sa stala 02.11.2013, od kedy začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá márne uplynula dňa 02.11.2016. Zároveň poukázali na § 565 Obč. zákonníka. Právo môže byť vykonané po prvý raz, len čo vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu na súde. Z týchto dôvodov žalobcovia mali za to, že žalovaný sa domáhal nároku vykonaním dražby, ktorý už bol premlčaný, a preto zanikol i nárok žalovaného na realizáciu výkonu záložného práva.

2. Žalovaný sa vyjadril k žalobe písomne podaním zo dňa 14.09.2017 (č. I. 27), v ktorom uviedol, že žiada žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že žaloba je procesne neprípustná, pretože v zmysle § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva právny záujem pre formulovaný petit žalobcov. Žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem a záložné právo vykonávané prostredníctvom dobrovoľnej dražby bolo vykonané včas a pohľadávka žalovaného premlčaná nie je. Žalovaný začal s výkonom záložného práva včas. Po vyhlásení splatnosti úveru 07/2013 žalovaný bez zbytočného meškania 09/2013 doručil žalobcom oznámenie o začatí výkonu záložného práva a vykonával úkony smerujúce k realizácii záložného práva, a to predvídaným spôsobom a postupom prostredníctvom dobrovoľnej dražby. Na záložné právo sa vzťahuje premlčacia doba podľa § 112 Obč. zákonníka. Záložné právo prostredníctvom dobrovoľnej dražby nemohlo byť vykonané, nakoľko na základe návrhu žalobcov zo dňa 26.03.2016 bolo tunajším súdom vydané predbežné opatrenie ukladajúce dražobnej spoločnosti povinnosť držať sa jeho výkonu. Trvanie predbežného opatrenia pod sp. zn. 16C/121/2016 zo dňa 04.04.2016 bolo naviazané na trvanie konania vo veci samej. Žalobcovia konajú v priamom rozpore s dojednaním podľa bodu 6.1 Zmluvy o zriadení záložného práva, v rámci ktorého bolo výslovne dohodnuté, že záložné právo je možné vykonať aj v prípade, ak je zabezpečená pohľadávka už premlčaná. Predmetné dojednanie je v súlade s ustanovením § 151 j ods. 2 Obč. zákonníka. S poukazom na ustanovenie § 112 Obč. zákonníka došlo k riadnemu a včasnému uplatneniu záložného práva u príslušného orgánu, ktorým bol v tomto prípade v zmysle § 53 ods. 10 Obč. zákonníka dražobník, avšak jeho realizácia nemohla byť zavŕšená z dôvodu predbežného opatrenia nariadeného na základe návrhu žalobcov. Počas celého obdobia účinnosti predbežného opatrenia, premlčacia doba nemohla plynúť.

3. Súd pojednával v neprítomnosti strán sporu podľa § 180 CSP. Žalobcovia mali doručenie predvolania vykazané dňa 16.10.2018, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili ani nežiadali pojednávanie odročiť. Žalovaný mal doručenie predvolania vykazané dňa 16.10.2018. Mailovou správou zo dňa 05.11.2018 doručil súdu ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a súhlasil s tým, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením predložených listinných dôkazov: výpis z LV č. XXX pre kat. územie A., Zmluva o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. F zo dňa 16.02.2011, Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. J zo dňa 16.02.2011, oznámenie o začatí realizácie záložného práva zo dňa 20.09.2013, fotokópia doručeníek, odpoveď veriteľa adresovaná žalobcovi v 1 rade zo dňa 02.06.2014, oznámenie o dražbe, notárska zápisnica N171/2016 zo dňa 07.03.2016, a zistil tento skutkový a právny stav:

5.1 Žalobca v 1 rade ako dlžník a spoludlžník I. A. uzavreli s veriteľom VÚB a. s., Bratislava, Mlynské Nivy, Zmluvu o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. F v zmysle ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 8 080,04 eur, ktorý sa zaviazal splácať v splátkach vo výške 226,10 eur mesačne po dobu 180 kalendárnych mesiacov od poskytnutia úveru, dátum prvej splátky 20.03.2011, termín konečnej splatnosti je 20.02.2026, ročná úroková sadzba 8,2 % s tým, že úver bol čerpaný jednorázovo dňa 21.02.2011, zmluva bola podpísaná dňa 16.02.2011 s tým, že za spoludlžníka podľa plnej moci podpísal zmluvu dlžník.

5.2 Veriteľ VUB a. s. Bratislava podpísala dňa 16.02.2011 zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. J so záložcami žalobkyňou v 1 rade a B. C. na zabezpečenie pohľadávky v zmysle úverovej zmluvy zo dňa 16.02.2011. Podľa bodu 4 bod 4.1 hodnota nehnuteľnosti špecifikovanej v článku III zmluvy bola stanovená na základe ohodnotenia dňa 25.01.2011 vo výške 43 500,- eur. Predmetom záložnej zmluvy bola nehnuteľnosť v kat. území A. na LV č. XXX v podielovom spoluvlastníctve záložcov žalobkyne v 1 rade v 5/6 a B. C. v 1/6.

6. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

7. Naliehavý právny záujem musí byť riadne preukázaný. Každý žalobca má pri podaní určovacej žaloby záujem na nejakom určení, avšak na to, aby sa súd mohol vecou meritórne zaoberať je potrebné, aby pri takomto určení existoval naliehavý právny záujem, ktorý by definitívne odstránil spornosť medzi stranami, ktorú nemožno dosiahnuť inak. Tento záver vyplýva z právnej doktríny, ako aj z konštantnej judikatúry (uznesenie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009, uznesenie KS v Nitre sp. zn. 6Co/18/2013). Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. Pri posudzovaní danosti naliehavého právneho záujmu je významné to, či výrok rozhodnutia o tom, či tu je právny vzťah alebo právo bude mať za následok zmenu práv a povinností alebo postavenie žalobcu v hmotnoprávných vzťahoch. NS SR konštantne judikuje, že naliehavý právny záujem je daný v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak právne postavenie žalobcu by bolo bez takéhoto určenia neisté. Všeobecným predpokladom, aby súd žalobe vyhovel, je právny záujem žalobcu, teda záujem na tom, aby bol vyhovujúci rozsudok pre neho po právnej stránke významný, čiže užitočný (aby mal zmysel). Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť a neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr., že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca, alebo niekto iný. Nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu.

8. Podľa § 112 OZ, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

9. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že žaloba žalobcov nie je dôvodná. Súd mal za to, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na určení v zmysle petitu žaloby. Žaloba o určenie prichádza do úvahy len vtedy, ak by po takomto určení sa definitívne odstránila spornosť medzi stranami a priniesla by pre žalobcov užitočný výsledok, ktorý by znamenal zlepšenie postavenia žalobcov a nevyvolával by ďalšie možné spory. V prejednávanom spore táto skutočnosť preukázaná nebola a v neposlednom rade nijakým spôsobom žalobcovia nepreukázali, že by ich plnenie voči žalovanému vyplývajúce z úverovej zmluvy malo byť premlčané a že nárok na realizáciu záložného práva v zmysle záložnej zmluvy zanikol. Žalobcovia napriek žalobe podanej cestou právneho zástupcu presne nešpecifikovali pohľadávku z úverovej zmluvy, ktorá mala byť premlčaná a následne mal zaniknúť nárok na realizáciu záložného práva. Z predložených listinných dôkazov s poukazom i na spor žalobcov na tunajšom súde pod sp. zn. 16C/121/2016 mal súd jednoznačne preukázané, že žalobca v 1 rade uzavrel Zmluvu o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. F so žalovaným ako veriteľom, ktorému bol poskytnutý spolu so spoludlžníčkou I. A. úver vo výške 8 080,04 eur za dohodnutých podmienok s tým, že splatnosť úveru bola dňa 20.02.2026. Zmluva bola podpísaná dňa 16.02.2011 s tým, že za spoludlžníka podľa plnej moci podpísal zmluvu dlžníka, t. j. žalobca v 1 rade. Veriteľ úveru uzavrel so žalobkyňou v 2 rade ako podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v 5/6 a ďalšou podielovou spoluvlastníčkou B. C. Zmluvu o zriadení záložného práva J k nehnuteľnosti v kat. území A. na LV č. XXX, na zabezpečenie pohľadávky v zmysle Zmluvy o poskytnutí úveru. Hodnota zálohu podľa bodu 4.1 Záložnej zmluvy bola stanovená za základe ohodnotenia programu HYPO dňa 29.01.2011 vo výške 43 500,- eur. Je nepochybné, že dlžníci z Úverovej zmluvy porušili zmluvné povinnosti, pretože prestali splácať úverové splátky a žalobca v 1 rade sám uznal, že k októbru 2015 uhradil nižšiu sumu o 3 437,58 eur ako mal uhradiť. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností dlžníkom, veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva, a to predajom nehnuteľnosti na verejnej dražbe podľa Zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných

dražbách v zmysle bodu 6.3 Záložnej zmluvy. Súd žalobu v spore pod sp. zn. 16C/121/2016 o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby dňa 07.03.2016 zamietol rozsudkom č. k. 16C/121/2016-124 zo dňa 21.11.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.08.2018. Z odôvodnenia rozsudku mal súd preukázané, že zmluvu o zriadení záložného práva súd považoval za platnú, čo v podstate žalobcovia nenamietali. K vznesenej námietke premĺčania súd udáva, že k zosplatneniu úveru došlo 07/2013 a žalovaný začal vykonávať úkony smerujúce k výkonu záložného práva o čom boli žalobcovia informovaní čo nepopierajú a uznávajú v žalobe. Trojročná premĺčacia lehota zosplatneného úveru začala plynúť 01.08.2013 a uplynula 01.08.2016. Termín dražby nehnuteľnosti v zmysle záložnej zmluvy bol určený na 07.03.2016, to znamená pred uplynutím trojročnej premĺčacej lehoty. Dražba sa neuskutočnila, pretože na návrh žalobcov bolo nariadené neodkladne opatrenie a žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva. S poukazom na zákonné ustanovenie

§ 112 OZ ako aj ustanovenia Zmluvy o zriadení záložného práva v bode 6 vyplýva, že záložný veriteľ môže záložné právo vykonať aj v prípade, ak je zabezpečená pohľadávka už premĺčaná podľa bodu 6.1 zmluvy o zriadení záložného práva. Zo strany žalovaného došlo k včasnému uplatneniu záložného práva po vyhlásení splatnosti úveru. Žalovaný pri výkone záložného práva vychádzal z platnej záložnej zmluvy a pristúpil k výkonu záložného práva v zmysle platnej záložnej zmluvy. Záložný veriteľ preukázal výšku zabezpečovanej pohľadávky, ktorá ku dňu 31.08.2013 predstavovala sumu 24 368,35 eur. S poukazom na vyššie uvedenú úverovú zmluvu a splatnosť úveru, i s poukazom na tvrdenia žalobcov, uvedená pohľadávka v žiadnom prípade, keď došlo k zosplatneniu, nemohla byť premĺčaná. K začiatku realizácie záložného práva nepotreboval záložný veriteľ súdne rozhodnutie, pretože postupoval v zmysle ustanovení platnej záložnej zmluvy. Súd záverom zdôrazňuje, že žalobu podali dvaja žalobcovia, a to žalobca v 1 rade ako dlžník zo zmluvy o poskytnutí úveru bez spoludlžníčky I. A. a žalobkyňa v 2 rade ako účastníčka zo zmluvy o zriadení záložného práva ako záložca bez ďalšej účastníčky, t. j. vlastníčky nehnuteľnosti B. C. v X/X. Z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu žalobcov na určení v zmysle petitu žaloby, pretože uvedeným rozhodnutím by sa neisté právne postavenie žalobcov nezmenilo a neznamenalo by pozitívnejšie postavenie žalobcov s dôrazom na to, že uplatňovaný nárok záložným veriteľom premĺčaný nie je a nebol s tým, že žalobu nepodali všetci účastníci sporných zmlúv, súd rozhodol tak, ako je u vedené vo výroku rozsudku s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia. V neposlednom rade súd poukazuje i na postoj žalobcov, ktorí sa na pojednávanie nedostavili bez ospravedlnenia a nereagovali na výzvy súdu v zmysle § 167 ods.3 CSP.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému, ktorý mal plný úspech, nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.